

Korkeakoulutus ja tutkimus 2030 – visiotyö

Visiotyön tavoite ja teemat

Hallituksen tavoitteena on, että Suomi on maa, jossa tekee mieli oppia koko ajan uutta. Hallitusohjelmassa tavoitteeksi asetetaan suomalaisten osaamis- ja koulutustason nostaminen, mikä tukee suomalaisen yhteiskunnan uudistumista ja mahdollisuuksien tasa-arvoa.

Visiotyön tarkoituksena on tuottaa tulevaisuuskuva, joka mahdollistaa laadukkaan, vaikuttavan ja kansainvälisesti kilpailukykyisen suomalaisen korkeakoulujärjestelmän kehittämisen vuoteen 2030 mennessä. Työssä tarkastellaan suomalaisen korkeakoulujärjestelmän kehittämisvaihtoehtoja ja -malleja ja arvioidaan niiden vaikutuksia ja toteuttamiskelpoisuutta kansainvälisen ja kansallisen toimintaympäristön muutosten sekä kansainvälisten kokemusten ja toteutusten pohjalta.

Visiotyössä tarkasteltavia teemoja ovat:

- Korkeakoululaitoksen rakenne ja laajuus
- Tutkintorakenne ja koulutusmäärät
- Ohjaus-, johtamis- ja rahoituskäytänteet
- Vaikuttavuus

Teemoista laaditaan visiotyössä erilaisia kehittämisvaihtoehtoja. Korkeakoululaitoksen rakenne ja laajuus kattaa esimerkiksi opetukseen tai tutkimukseen profiloitumisen ja järjestelmän monimuotoisuuden sekä yhteistyön vahvistamisen. Tutkintorakenteen kysymyksiä ovat esimerkiksi työelämärelevanssi ja työelämään siirtymisen vaihe ja nopeuttaminen, liikkuvuus ja kansainvälistymisen näkökulmat sekä korkeakoulutettujen määrä. Ohjaus-, johtamis- ja rahoituskäytänteissä tarkastellaan muun muassa perus- ja kilpaillun rahoituksen muodostamaa kokonaisuutta, erilaisia vaihtoehtoja rahoituksen suuntaamiseksi opetukseen ja tutkimukseen sekä rahoituspohjan monipuolistumisen kysymyksiä.

Aikataulu

Korkeakoulutus ja tutkimus 2030 –visio valmistuu syyskuun 2017 loppuun mennessä. Vision tavoitteita tukevat toimenpiteet käynnistetään nykyisen ja seuraavien hallituskausien aikana riippuen toimenpiteiden jatkovalmistelun vaatimasta ajasta.

Visiotyön toteutus

Visio valmistellaan laajapohjaisessa keskustelussa yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen henkilöstön ja opiskelijoiden sekä sidosryhmien kesken. Tämän mahdollistamiseksi järjestetään teemaseminaareja, Vaasassa ja Tampereella työpajat sekä hyödynnetään verkkoavoriittä ja muita digitaalisia vuorovaikutusmuotoja. Suomen satavuotisjuhlavuoden hengessä visiotyö avataan laajemminkin kansalaiskeskusteluun.

Opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa visiotyölle parlamentaarisen seurantaryhmän. Seurantaryhmään tulee kaikkien puolueiden edustus ja sitä puheenjohtajaa opetus- ja kulttuuriministeri. Parlamentaarinen seurantaryhmä esittää näkemyksiä korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiotyöhön, arvioi sitä sekä tukee kehittämis- ja toimenpide-ehdotusten valmistelua.

Korkeakoulutus ja tutkimus 2030 –visioprosessin työsuunnitelma		
Vaihe I		
Kentän odotukset visiotyölle ja vaihtoehtoiset skenaariot		
Helmikuu 2017		
	<p>Verkkoavoriihi korkeakoulu yhteisölle (eri henkilöstöryhmät, opiskelijat) ja sidosryhmille (julkinen sektori, elinkeinoelämä, työmarkkinapartit) käynnistää visiotyön.</p> <p>Verkkoavoriihellä kartoitetaan eri tahojen visiotyölle asettamia odotuksia. (visiotyön edetessä tarkentavia osallistamiskierroksia 2-3).</p>	vko 9-10
Maaliskuu 2017		
	<p>Käynnistyseseminaari 17.3.2017, Helsinki Visiotyö käynnistetään seminaarilla 17.3.2017. Seminaariin kutsutaan korkeakoulujen ja tiedelaitosten johto, sidosryhmät, henkilöstöjärjestöt, opiskelijat ja tutkijat.</p> <p>Seminaarissa käydään verkkoavoriihin ja alustusten pohjalta lähetekeskustelua visiotyön teemoista ja analysoidaan nykytilannetta suhteessa vaihtoehtoisii skenaarioihin sekä kuullaan kansainvälisiä puhujia eri toimintamalleista.</p> <p>Seminaari sisältää yhteisen osion sekä temaattisia, visiotyön teemojen ja verkkoavoriihin aineiston pohjalta rakennettavia osioita pienryhmissä.</p>	17.3.2017 Helsinki
	<p>Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen hallitusten puheenjohtajat ja rehtorit 22.3.2017, Helsinki Hallitusten puheenjohtajat ja rehtorit kokoontuvat keskustelemaan korkeakoulujohtamisen kysymyksistä yliopistolakiuudistuksen vaikutusarvioinnin jatkotoimena. Samassa tilaisuudessa käsitellään korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiotyötä henkilöstö- ja laateemoilla.</p>	22.3.2017 Helsinki
	<p>Visiotyöpaja, 24.3.2017 Vaasa Visiotyöpajojen kohderyhmänä on erityisesti korkeakoulujen henkilöstö ja opiskelijat ja sidosryhmät, ei niinkään korkeakoulujen johto.</p>	24.3.2017 Vaasa
	<p>Visiotyöpaja, 27.3.2017 Tampere Visiotyöpajojen kohderyhmänä on erityisesti korkeakoulujen henkilöstö ja opiskelijat ja sidosryhmät, ei niinkään korkeakoulujen johto.</p>	27.3.2017 Tampere
Vaihe II		
Skenaarioiden testaus ja halutun tulevaisuuskuvan teemojen tarkentaminen		
Toukokuu 2017		
	<p>Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon kokous Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johto kokoontuu hallituksen julkisen talouden suunnitelman julkistamisen ja hallituksen puolivälitarkastelun jälkeen. Tilaisuudessa keskustellaan myös korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta.</p>	5.5.2017, Helsinki

Kesäkuu 2017		
	<p>Visiotyö –seminaari x.6.2017, Helsinki Korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon seminaarin toisena päivänä työstetään korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiota. Seminaariin kutsutaan korkeakoulujen ja tiedelaitosten johdon lisäksi sidosryhmät, henkilöstöjärjestöt, opiskelijat ja tutkijat.</p> <p>Keskustelua pohjustavat tutkijat, joilta tilataan selvitykset visioprosessissa keskeisiksi tunnistetuista kysymyksistä.</p>	x.6.2017, Helsinki
	<p>Verkkoavoriihi visiotyön teemojen tarkentamiseksi Visioseminaarissa määritellyn tulevaisuuskuvan teemojen tarkentaminen verkkoavoriihellä, joka kohdennetaan korkeakouluyhteisölle (eri henkilöstöryhmät, opiskelijat) ja sidosryhmille (julkinen sektori, elinkeinoelämä, työmarkkinapartit).</p> <p>Verkkoavoriihi, joka avaa visiotyön kansalaiskeskusteluun.</p>	kesäkuu- elokuu
Vaihe III		
Vision tarkennus ja road map		
Elokuu 2017		
	<p>Keskustelutilaisuus/seminaari visiotyöstä Tilaisuuteen kutsutaan korkeakoulujen ja tiedelaitosten johto, sidosryhmät, henkilöstöjärjestöt, opiskelijat ja tutkijat. Seminaarissa hiotaan visiota ja keskustellaan tahtotilan toteuttamiseksi tarvittavista toimenpiteistä.</p>	x.8.2017
	<p>Verkkoavoriihi keskustelutilaisuuden pohjalta hiotusta visiosta ja road mapista</p>	elo-syyskuu
Syyskuu 2017		
	<p>Visiotyön tulosten julkistamistilaisuus Tilaisuuteen kutsutaan korkeakoulujen ja tiedelaitosten johto, sidosryhmät, henkilöstöjärjestöt, opiskelijat ja tutkijat. Tilaisuudessa julkistetaan visiotyön tulokset.</p>	9/2017

Muu osallistaminen visiotyöhön

Opetus- ja kulttuuriministeriö järjestää visioprosessin aikana eri toimijoiden kanssa useita tilaisuuksia, joissa korkeakoulutus ja tutkimus 2030 –visiotyö otetaan myös esille. Tällaisia ovat esimerkiksi koulutuksesta ja tutkimuksesta vastaavien vararehtorien tapaamiset ja muut temaattisesti tai kohderyhmän mukaan kohdennetut pienemmät tilaisuudet. Korkeakoulutus ja tutkimus 2030 –teemaa tarjotaan myös esiteltäväksi tai käsiteltäväksi opiskelijoiden, yliopistoyhteisön ja keskeisten sidosryhmien järjestämiin tilaisuuksiin.